
Tildelingsbrev for 2014 fra Kunnskapsdepartementet

Bakgrunn

Tildelingsbrevet er Kunnskapsdepartementets sentrale styringsdokumentet som både Styret og institusjonen må forholde seg til. Brevet gir uttrykk for sentrale, prioriterte områder for 2014, målstruktur og rapporteringskrav. Brevet er vedlagt dette saksforelegget.

Regjerings prioriteringer

«Kunnskap gir muligheter for alle» er et av 8 sentrale prosjekter i Regjeringsplattformen. Universitets- og høyskole sektoren er viktige aktører for å videreutvikle kunnskapssamfunnet. I denne sammenheng trekker Departementet frem noen sentrale mål og prioriteringer:

- Krav til gjennomgående høy faglig kvalitet og relevans for samfunnet
- Tydelig samarbeid med arbeids- og næringsliv
- Institusjonene må utvikle sin profil i tråd med styrke og egenart for å hevde seg nasjonalt og internasjonalt
- Ny vurdering av institusjonsstruktur i kunnskapssektoren
- Norge skal delta i EUs rammeprogram Horisont 2020
- Regjeringen vil legge frem en langtidsplan for forskning og høyere utdanning høsten 2014

I kapittel 2.2 gis en kortfattet gjennomgang av prioriteringer i statsbudsjettet for 2014, jfr. også tildelingssaken som Styret behandlet i desember (sak 81/13).

Mål og budsjett for 2014

Stortinget har vedtatt fem overordnede sektormål som er redegjort for i kapittel 3.1. Det understrekes at institusjonene innenfor den nasjonale målstrukturen og politiske forventninger og prioriteringer skal fastsette egne viksomhetsmål tilpasset institusjonens egenart og profil.

Departementet vil legge opp til en prosess hvor en kommer frem til en forenkling av målstrukturen for å gjøre den tydeligere. Institusjonene vil bli invitert til deltakelse i denne prosessen.

For 2014 stiller departementet 2.759.198.000 kroner til disposisjon for Universitetet i Bergen. Dette er 19,481 mill. kroner høyere enn i opprinnelig forslag til statsbudsjett. Differansen skyldes at det i regjeringens tilleggsproposisjon ble gitt et tillegg på 100 mill. kroner til finansieringsmodellens RBO- komponent. Av dette tilfaller 15,8 mill. kroner UiB.

I budsjettforhandlingen mellom regjeringspartiene og deres støttespillere ble det i tillegg enighet om å foreslå 100 nye rekrutteringsstillinger (med virkning fra 01.09.14) til fordeling mellom institusjonene. 10 av disse tilfaller Universitetet i Bergen. Stillingene er øremerket MNT- fag.

I universitetets interne fordelingssak for 2014 (sak 81/13) ble det tatt høyde for økte RBO-inntekter i fordelingen til fakultetene. De estimerte inntekter i fordelingssaken viser seg nå å

være om lag 200.000 kroner lavere enn faktisk fordeling. Det foreslås at denne differansen utbetales fakultetene. Samtidig foreslås å utsette fordelingen av de nye rekrutteringsstillingene til styrets møte i april 2014.

Generelt er den statlige dimensjoneringen av høyere utdanning rammebasert, slik at institusjonene selv kan bestemme studietilbudet og opptaksrammer for de enkelte utdanninger. Unntaket har vært utvalgte utdanninger innen helsefag, der KD har stilt aktivitetskrav for hver enkelt institusjon. For UiB har dette angått profesjonsprogrammene i medisin og psykologi, odontologi og tannpleie. Avlagte 60-studiepoengsenheter i første studieår har blitt brukt som mål på aktivitet. Resultater i forhold til KDs ambisjonsmål har blitt rapportert i Rapport og planer. Med unntak av tannpleie har programmene stort sett ligget noe over måltallene KHD har fastsatt.

For kalenderåret 2014 blir dette endret på to måter:

- 1) Krav til dimensjonering blir utvidet til også å gjelde lærerutdanninger, farmasi og ernæring
- 2) Indikatoren endres fra oppnådde studiepoeng i første studieår, til ferdige kandidater i løpet av året.

I beregningsgrunnlaget legger også KD føringer på minstemål for opptaksrammer:

"Departementet legger til grunn at det ikke er hensiktsmessig å gi undervisningstilbud til grupper under 20 studenter. Laveste kandidatmåltall settes derfor til 20." Dette innebærer at opptaket i studieprogrammene må dimensjoneres i forhold til frafall, slik at kandidatmåltallene kan oppnås for alle kull.

KD beregner måltallene slik: "Kandidatmåltallet for 2014 settes i utgangspunktet lik gjennomsnittet for kandidatproduksjonen for den enkelte utdanning i perioden 2009-12, men justeres for eventuelle nye studieplasser. Det er lagt til grunn et forhold mellom nye studieplasser og kandidater på 1:0,8. Dersom kandidatmåltallet etter denne beregningen blir lavere enn 80 pst. av tidligere aktivitetskrav for utdanningen, settes kandidatmåltallet til 80 pst. av aktivitetskravet."

For UiB er måltallene for de enkelte utdanninger slik:

	Mål	Kandidater 2012	Opptaksramme 2014
Ernæring	12	14	34
Farmasi	25	28	24
Medisin	156	151	160
Odontologi	45	46	48
Psykologi	72	74	80
Tannpleie	30	14	32
Lektor 5 år	20	18	90
PPU	103	97	180

Det går frem av tabellen at det særlig er tannpleie som vil ha utfordringer med å nå kandidatmåltallet. Programmet har heller ikke nådd det eksisterende måltallet de senere årene.

Alle programmene har opptaksrammer over 20, og skulle derfor være over KDs minstemål. KD har *ikke* valgt å justere måltallet for ernæringsprogrammet i tråd med minstemålet, derimot ser det ut som om tannpleie er justert opp som konsekvens av studieplasstildelinger.

En annen nyhet går på at institusjonene fritt kan disponere sitt samlede antall rekrutteringsstillinger mellom stipendiat- og postdoktorstillinger. Departementet forutsetter videre at institusjonene disponerer minst alle stillinger det er bevilget midler til. Universitetsledelsen vil utarbeide retningslinjer for hvordan dette skal praktiseres ved fakultetene til Styrets møte i april.

Ordningen med mer satsing på MNT fagene videreføres, bl.a. med tilskudd på kr 300.000 for kvinner som ansettes i førsteamanuensis eller professorstillinger.

Andre forutsetninger og krav

På en rekke områder kommer departementet med andre forutsetninger og krav. Det gjelder blant annet:

- Åpenhet i publiseringen
- Økning av antall lærlinger i statlig sektor
- Eiendomsforvaltning og vurdering av internhusleieordningen
- Videre fokus på innkjøpsområdet
- Sørge for at oppdrags- og bidragsprosjekter belastes for alle direkte og indirekte kostnader
- Gjennomføre risiko og sårbarhetsanalyse hvert annet år
- Forenkling av rutiner og saksbehandling for å redusere begrepet «tidstyver» slik at mer tid kan brukes på primæraktiviteten

Punktene over er utdypet i brevets kapittel 4

Rapportering og resultatoppfølging

Fra og med 2014 skal institusjonene avlegge «årsrapport». Årsrapporten skal erstatte «Rapport og planer», j.fr. sak 7a og 7b i dette møte. Departementet forventer å sende ut kravene til årsrapporten i løpet av februar 2014.

Fra 2013 ble det innført en ordning med styringsdialog hvert annet år. UiB vil bli kalt inn til denne våren 2015. Departementet vil allikevel gi tilbakemelding på Rapport og planer 2013/14 våren 2014.

Universitetsdirektørens merknader

I tildelingsbrevet gis føringer for bruk av Stortingets bevilgning, det gis fullmakter og omtale av hvilke krav departementet stiller til rapporter og planer og hva som forventes gjennomført i 2014.

Det vurderes som positivt at det legges opp til ytterligere forenkling av universitetets rapporteringskrav.

Med dette fremmes følgende forslag til

vedtak:

Styret tar tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet til etterretning.

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

VEDL. SAK NR.: 6-1
STYREMØTE 13/2-2014

Universitetet i Bergen
Postboks 7800
5020 Bergen

Deres ref

Vår ref
13/5142

Dato
20.12.2013

Statsbudsjettet for 2014 kap. 260 - Tildelingsbrev for Universitetet i Bergen

Tildelingsbrevet for 2014 består av følgende deler:

1.	Innledning.....	2
2.	Regjeringens prioriteringer	2
3.	Mål og budsjett for 2014.....	5
4.	Andre forutsetninger og krav	10
5.	Rapportering og resultatoppfølging	12

1. INNLEDNING

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2014 sender Kunnskapsdepartementet med dette tildelingsbrev til institusjonen. Tildelingsbrevet er Kunnskapsdepartementets årlige styringsdokument til institusjonen og skal distribueres til alle medlemmer av institusjonens styre. Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger vil bli formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev i løpet av året.

2. REGJERINGENS PRIORITERINGER

2.1 Regjeringen satser på kunnskap

Regjeringen har valgt "Kunnskap gir muligheter for alle" som et av de åtte sentrale prosjektene i Regjeringsplattformen. Kunnskap er også en bærebjelke gjennom de andre satsingsområdene.

Universitets- og høyskolesektoren spiller en stadig viktigere rolle i videreutviklingen av kunnskapssamfunnet. Vi trenger universiteter og høyskoler som er selvstendige, strategiske aktører med kraft til å sette seg høye ambisjoner og gjennomføre egne prioriteringer. Institusjonene har ansvar for å foreta nødvendige prioriteringer, sørge for at beslutninger blir gjennomført og sikre at planer blir til handlinger.

Hvert år går tusenvis av kandidater fra universiteter og høyskoler ut i arbeidslivet med oppdatert kunnskap og relevante ferdigheter. Dette bidrar til at arbeidslivet får tilført nødvendig kompetanse og øker sin kapasitet for å ta i bruk ny kunnskap. Samtidig øker samfunnets omstillingsevne. Gjennomgående høy kvalitet og relevans i alle studier ved alle læresteder er et viktig mål. Tydelig samarbeid med arbeids- og næringsliv er en styrke i denne sammenheng.

Institusjonene skal utvikle profil i tråd med styrke og egenart. Prioritering er vesentlig for å lykkes med å profilere virksomheten. Slik profilering gir grunnlag for å etablere en gjennomgående kvalitetskultur ved institusjonene. Institusjoner som har grunnlag for det, forventes å dyrke frem utdannings- og forskningsmiljøer som kan hevde seg helt i verdenstoppen.

Regjeringen mener det er nødvendig å foreta en ny vurdering av hva slags institusjonsstruktur Norge trenger for å møte fremtidens behov. Regjeringen er usikker på om dagens system for at høyskoler kan bli universiteter gir de beste utdanningene, og er bekymret for at ønsket om å bli universitet kan flytte ressurser fra satsning på grunnutdanninger med høy kvalitet. Inntil det er gjort en grundigere vurdering av dette, vil regjeringen ikke godkjenne søknader om å endre kategori fra høyskole til universitet.

Endringsbehovene er store i privat og offentlig sektor, og som et høykostland må Norge konkurrere på kunnskap. Sterkere koblinger mellom forskning, høyere utdanning og innovasjon er viktig for vår omstillingsevne ved at samfunns- og næringsliv får tilgang til

den kunnskapen som frembringes på institusjonene. Samtidig er samarbeid med krevende virksomheter en viktig driver for kvaliteten i utdanningen og i selve kunnskapsproduksjonen.

Norge skal delta fullt ut i EUs neste rammeprogram for forskning og innovasjon, Horisont 2020 og i EUs program for utdanning, ungdom og idrett, Erasmus +. EUs programmer byr på store muligheter for institusjonene og fagmiljøene og er viktige for å delta i forskningsfronten, i internasjonalt utdanningssamarbeid, og for å få tilgang til internasjonal kunnskapsutvikling.

Regjeringen vil legge frem en langtidsplan for forskning og høyere utdanning i løpet av høsten 2014. Denne vil øke forutsigbarheten i myndighetenes prioriteringer og langsiktigheten i videreutviklingen av sektoren.

2.2 Prioriteringer i statsbudsjettet for 2014

Nedenfor følger en omtale av de viktigste satsingene for universitets- og høyskolesektoren i statsbudsjettet for 2014. For en mer utfyllende oversikt vises det til Prop. 1 S (2013-2014) for Kunnskapsdepartementet, Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) og Innst. 12 S (2013-2014).

Kvalitet i utdanning og forskning

For å styrke grunnfinansieringen av universiteter og høyskoler økes rammen for den resultatbaserte omfordelingen knyttet til forskningsinsentivene (RBO) med 100 mill. kroner til om lag 1,7 mrd. kroner totalt.

Det satses på økt kvalitet i norsk høyere utdanning, og det bevilges blant annet midler til styrking av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanning (NOKUT).

Studieplasser

For å møte behovet for større utdanningskapasitet på spesifikke fagområder økes bevilgningen til nye studieplasser med 19 mill. kroner i 2014. Dette innebærer om lag 400 nye studieplasser i 2014 og en økt kapasitet med om lag 1 400 studieplasser i 2019 når studieplassene er fullt utbygget.

For at kapasitetsøkningen i høyere utdanning skal fortsette, bevilges 238 mill. kroner i 2014 til videreføring og opptak av nye kull for studieplasser opprettet i forbindelse med budsjettene for 2009, 2011 og 2012. Til sammen gir dette om lag 2 900 flere studieplasser i 2014 enn i 2013. Den resultatbaserte uttellingen knyttet til utdanningsinsentivene øker med 228 mill. kroner i 2014.

Rekrutteringsstillinger

Det er stort behov for doktorgradsutdannede i matematiske, naturvitenskaplige og teknologiske fag (MNT-fag), og det er behov for å øke kompetansen og forskning i

profesjonsfagene. Det bevilges derfor totalt 52 mill. kroner til 148 nye rekrutteringsstillinger med vekt på MNT-fag og profesjonsfag.

Nærings-ph.d.-ordningen stimulerer til forskning i næringslivet og styrker mobiliteten mellom næringslivet og forskningsmiljøene. Offentlig sektor trenger innovasjon og økt kunnskap for å modernisere og utvikle velferdstjenestene. Det bevilges derfor 7,8 mill. kroner til 50 nye rekrutteringsstillinger i nærings-ph.d.-ordningen og en tilsvarende ordning som etableres for offentlig sektor.

Matematiske, naturvitenskaplige og teknologiske fag

Oppdatert og relevant utstyr er en forutsetning for at universiteter og høyskoler skal kunne tilby utdanning av høy kvalitet. Dette er særlig viktig innenfor ingeniøruddanning. Det bevilges derfor 50 mill. kroner i 2014 til modernisering av utstyrsparken i ingeniøruddanningene, samt 100 mill. kroner til NTNU for oppgradering og rehabilitering av bygg og laboratorier.

Lærerutdanning

For å styrke kompetanse og kapasitet innenfor etter- og videreutdanning for lærere bevilges 50 mill. kroner til institusjoner som tilbyr lærerutdanning. Midlene skal bidra til økt samarbeid mellom lærerutdanningene og skolen om skolebasert kompetanseutvikling.

Bygg

For å følge opp behovet for effektiv og tidsriktig infrastruktur bevilges 1,2 mrd. kroner over Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett til videreføring av åtte pågående byggeprosjekter, samt 30 mill. kroner til startbevilgning for rehabilitering av Norges idrettshøgskole og 50 mill. kroner til nybygg for medisin og helsefag ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet. I tillegg bevilges 20 mill. kroner for videre prosjektering av et nytt forsknings- og undervisningsanlegg for livsvitenskap, farmasi og kjemi ved Universitetet i Oslo. Over Kunnskapsdepartementets budsjett bevilges 135,6 mill. kroner til utstyr og inventar til tre byggeprosjekter.

Studentboliger

En av de viktigste studentvelferdsoppgavene til studentsamskipnadene er å tilby studentboliger. Det bevilges 359 mill. kroner til bygging av om lag 1 300 nye studentboliger i 2014.

Robuste fagmiljøer

Samarbeid, tydeligere arbeidsdeling og faglig konsentrasjon er nødvendig for å bidra til robuste og bærekraftige fagmiljøer i utdanning og forskning. Det bevilges derfor 50 mill. kroner til dette formålet i 2014. Av disse midlene tildeles 43 mill. kroner i støtte til fusjoner med konkrete resultat. Resterende midler vil bli prioritert til andre tiltak som kan bidra til mer samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon i sektoren.

3. MÅL OG BUDSJETT FOR 2014

3.1 Mål for 2014

Stortinget har vedtatt fem overordnede sektormål som universiteter og høyskoler samlet skal medvirke til. I tillegg har departementet fastsatt nasjonale styringsparametre innenfor sektormålene på områder der institusjonene skal ha særskilt oppmerksomhet på resultatutviklingen.

Institusjonene skal innenfor den nasjonale målstrukturen og regjeringens forventninger og prioriteringer, fastsette egne virksomhetsmål tilpasset institusjonens egenart/profil og utvikle egne strategier og planer for å nå målene. Det vises forøvrig til departementets tilbakemelding på institusjonens *Rapport og planer (2012-2013)*.

Det vises for øvrig til finansieringssystemet med resultatbasert uttelling på utdanningsinsentiver og forskningsinsentiver som skal stimulere institusjonene til å forbedre sine resultater. Det er viktig fortsatt å styrke forskningsinnsatsen i MNT- og profesjonsfag. Departementet har derfor tilføyd en ny styringsparameter under sektormål 2 som gjelder forskningen på disse områdene.

Departementet viser til samfunns- og effektmålene som er satt for større bygge- og rehabiliteringsprosjekter i sektoren og forutsetter at aktuelle institusjoner tar hensyn til disse målene i sin virksomhetsstyring og planverk, jf. rapporteringskrav.

Departementet legger opp til en prosess med revidering av målstruktur for universiteter og høyskoler for 2015 med sikte på forenkling og tydeliggjøring. Sektoren vil bli involvert i dette arbeidet.

For 2014 gjelder følgende sektormål med tilhørende styringsparametre:

Sektormål 1

Universiteter og høyskoler skal gi utdanning av høy internasjonal kvalitet i samsvar med samfunnets behov.

- kvantitativ styringsparameter: *gjennomføring på normert tid*
- kvantitativ styringsparameter: *andel uteksaminerte kandidater tatt opp på doktorgradsprogram seks år tidligere*
- kvalitativ styringsparameter: *studentene skal lykkes med å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammene*

Sektormål 2

Universiteter og høyskoler skal i tråd med sin egenart utføre forskning, kunstnerisk og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet.

- kvalitativ styringsparameter: *resultatoppnåelse på forskning ut fra institusjonens egenart*
- kvalitativ styringsparameter: *samspill mellom forskning og utdanning*

- kvalitativ styringsparameter: *forskningsinnsats i MNT-fag og profesjonsfag*

Sektormål 3

Universiteter og høyskoler skal være tydelige samfunnsaktører og bidra til internasjonal, nasjonal og regional utvikling, formidling, innovasjon og verdiskaping.

- kvantitativ styringsparameter: *andel inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) utenom forskningsfinansiering fra EU og NFR*
- kvalitativ styringsparameter: *samarbeid med samfunns- og arbeidsliv*
- kvalitativ styringsparameter: *fleksibel utdanning*

Sektormål 4

Universiteter og høyskoler skal ha effektiv forvaltning av virksomheten, kompetansen og ressursene i samsvar med sin samfunnsrolle.

- kvalitativ styringsparameter: *langsiktig økonomisk planlegging*
- kvalitativ styringsparameter: *robuste fagmiljøer*
- kvantitativ styringsparameter: *andel kvinner i dosent- og professorstillinger*
- kvantitativ styringsparameter: *andel midlertidig ansatte*

Sektormål 5

Norges teknisk- naturvitenskapelige universitet, Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo, Universitetet i Stavanger og Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet skal bygge opp, drive og vedlikeholde museum med vitenskapelige samlinger og utstillinger for publikum.

- kvantitativ styringsparameter: *andel av samlingene og objektene som er tilfredsstillende sikret*
- kvantitativ styringsparameter: *andel av samlingene og objektene som er tilfredsstillende bevart*

Innenfor sektormålene legger regjeringen i 2014 særlig vekt på at sektoren prioriterer:

- økt kvalitet i høyere utdanning, særlig i MNT-utdanning og profesjonsutdanning
- økt forskningsinnsats i MNT-fag og profesjonsfag
- økt samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon

3.2 Budsjett for 2014

3.2.1 Budsjettvedtak kap. 260 post 50 – Universitetet i Bergen

Stortinget har gjort vedtak om bevilgning for 2014, jf. Innst. 12 S (2013-2014), Prop. 1 S (2013-2014) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014). Det bevilges totalt 28,1 mrd. kroner over kap. 260 post 50 til universiteter og statlige høyskoler i 2014.

Følgende tildeling stilles med dette til disposisjon for Universitetet i Bergen:
2 759 198 000 kroner.

Tabellen nedenfor viser endringene i budsjetttrammen fra 2013 til 2014, jf. Innst. 12 S (2013-2014), Prop. 1 S (2013-2014) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014).

Tabell 1 Endring 2013-2014	Beløp (i kr 1 000)
Konsekvensjustering	11 353
Pris- og lønnsjustering	92 980
Nye studieplasser	
Nye rekrutteringsstillinger	5 867
Andre endringer	
Resultatbasert uttelling utdanningsinsentiver	-2 470
Resultatbasert uttelling forskningsinsentiver	6 260

For en forklaring av de enkelte endringer i budsjetttrammen fra 2013 til 2014 vises det til *Orientering om statsbudsjettet 2014 for universiteter og høyskoler*. Orienteringen finnes på departementets nettside. Se nettadresse på slutten av brevet.

3.2.1.1 Kandidatmåltall

Fra og med 2014 endrer departementet styringen av dimensjonering for enkelte utdanninger ved å erstatte tidligere aktivitetskrav med kandidatmåltall.

I tillegg til de utdanningene det tidligere var aktivitetskrav for, innføres kandidatmåltall på ernæringsutdanningen og de ulike lærerutdanningene. Lektorutdanningen og yrkesfaglærerutdanningen er under særskilt oppbygging, og det legges til grunn at kandidatmåltallene for disse utdanningene over tid må justeres opp i samråd med institusjonene.

Det presiseres at kandidatmåltallet for den enkelte institusjon kun er et minstekrav.

Departementet legger til grunn som hovedregel at det ikke er hensiktsmessig å gi undervisningstilbud til grupper under 20 studenter. Laveste kandidatmåltall settes derfor til 20. For noen institusjoner med spesielle utfordringer med å oppnå minstekravet på 20 kandidater ber departementet om at det legges fram planer i *Årsrapport* for økning til 20 kandidater over en periode på tre år.

Ved endrede behov for kandidater ved helse- og lærerutdanningene kan kandidatmåltallene endres i dialog med departementet.

Vi viser til *Orientering om forslag til statsbudsjettet 2014 for universiteter og høyskoler* med forslag til kandidatmåltall for den enkelte institusjon. Kandidatmåltallene for enkelte utdanninger er endret etter høringsrunde med institusjonene i oktober. Se *Orientering om*

statsbudsjettet 2014 for universiteter og høyskoler for oversikt over endelige kandidatmåltall for 2014 og omtale av metoden for beregning av disse. Orienteringen finnes på departementets nettside, jf. nettadresse på slutten av brevet.

3.2.1.2 Rekrutteringsstillinger

Siden høsten 2009 har institusjoner med rett til å tildele doktorgrad hatt mulighet til å gjøre om inntil fem prosent av stipendiatstillinger som er tildelt fra Kunnskapsdepartementet, til postdoktorstillinger. Fra og med 2014 kan disse institusjonene fritt disponere sitt samlede antall tildelte rekrutteringsstillinger mellom stipendiat- og postdoktorstillinger. Departementet forventer at institusjonene i rammebevilgningen finansierer stipendiat- og postdoktorstillinger minst tilsvarende antallet tildelte rekrutteringsstillinger, jf. tabell med oversikt over rekrutteringsstillinger i *Orientering om statsbudsjettet 2014 for universiteter og høyskoler*. Departementet vil følge med på utviklingen.

3.2.1.3 Midler over kap. 281

Det bevilges totalt 457,6 mill. kroner over kap. 281 i 2014 til felles tiltak for universiteter og høyskoler.

For å styrke kompetanse og kapasitet innenfor etter- og videreutdanning bevilges 50 mill. kroner til institusjoner som tilbyr lærerutdanning. Midlene skal benyttes til å gjennomføre regjeringens lærerløft. Departementet vil etter dialog med relevante aktører fordele midlene til universiteter og høyskoler for å styrke deres evne til å levere etter- og videreutdanning.

7,8 mill. kroner bevilges til 50 nye rekrutteringsstillinger i nærings-ph.d.-ordningen og en tilsvarende ordning som etableres for offentlig sektor. Ordningene innebærer at virksomhetene som deltar, finansierer halvparten av kostnadene og at resten er offentlige tilskudd. Midlene tildeles Norges forskningsråd, som lyser ut midlene i 2014.

Tildelingen som står oppført i tabellen nedenfor, stilles med dette til disposisjon for institusjonen.

Tabell 2 Midler over kap. 281

Tiltak	Beløp (i 1 000 kroner)
Insentivordning for kvinner i MNT-fag	600
Sum tildeling over kap. 281	600

Insentivordningen for kvinner i MNT- fag

Den treårige prøveordningen med insentiver for å øke kvinneandelen i høyere vitenskapelige stillinger i matematiske, naturvitenskapelige og teknologiske (MNT) fag

ble satt i verk i 2010. Hver tilsetting av en kvinne i fast stilling som førstelektor, førsteamanuensis, professor eller dosent i MNT- fag utløser inntil 300 000 kroner til institusjonen. Den øvre rammen for ordningen er 10 mill. kroner. Ansettelse omfattet av ordningen i 2012 har budsjetteffekt i 2014. Tabellen under viser institusjoner omfattet av ordningen, antall årsverk innenfor stillingstype, samt uttellingen per institusjon. Ansettelse omfattet av ordningen i 2012 er de siste som gir uttelling, ettersom ordningen blir lagt ned, jf. evaluering gjort av Proba og omtale av dette i Prop. 1 S (2013-2014).

Tabell 3 Midler over kap. 281

Institusjon	Førstelektor (antall årsverk)	Førsteamanuensis (antall årsverk)	Professor (antall årsverk)	Uttelling (i kroner)
Norges teknisk- vitenskapelige universitet		6	1	2 100 000
Universitetet i Agder		3		900 000
Universitetet i Bergen		2		600 000
Universitetet i Oslo	1			300 000
Universitetet i Stavanger		1		300 000
Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet		2		600 000
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet				
Høgskolen i Gjøvik				
Høgskolen i Telemark				

Departementet gjør oppmerksom på at de tildelte midlene kan kreves helt eller delvis tilbakebetalt dersom de ikke benyttes i samsvar med forutsetningene.

3.2.2 Fullmakter

Stortinget har gitt de statlige universitetene og høyskolene særskilte fullmakter som fornyes for ett år av gangen i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet. I tillegg har departementet delegert en rekke administrative fullmakter til institusjonene. En fullstendig oversikt over delegerte fullmakter finnes på departementets hjemmesider sammen med tildelingsbrevene for i år. Se nettadresse på slutten av brevet.

Departementet gjør spesielt oppmerksom på revidert fullmakt til å møte i retten under pkt. 1.3.4.

4. ANDRE FORUTSETNINGER OG KRAV

4.1 Åpen tilgang

Som oppfølging av Stortingets behandlingen av Meld. St. 18 (2012–2013) *Lange linjer – kunnskap gir muligheter*, vil departementet forvente at institusjonene sørger for at alle vitenskapelige artikler som er helt eller delvis offentlig finansiert, enten publiseres åpent eller egenarkiveres etter avtale med utgiver, likevel slik at dette ikke kommer i konflikt med forskernes akademiske frihet til å velge de faglig foretrukne publiseringskanalene.

4.2 Økning av antallet lærlinger i statsforvaltningen

Regjeringen har sammen med partene i arbeidslivet satt som mål å øke antall lærekontrakter med 20 prosent fra 2011 til 2015. Det bør, innenfor virksomhetens rammer, legges til rette for økt inntak av lærlinger sammenlignet med 2011. Virksomhetene skal i årsrapporten rapportere om hvilke lærefag som vurderes som aktuelle for virksomheten og antall lærlinger fordelt pr. lærefag. Det vises til PM 2011-06 "Om oppfølging av arbeidet med å øke antallet læreplasser i statsforvaltningen og rapportering av lærlinger til Statens sentrale tjenestemannsregister (SST)". Det vises for øvrig til Statens personalhåndbok, kap. 9.10 Særavtale om lønns- og arbeidsvilkår for lærlinger og lære kandidater i staten. Kunnskapsdepartementet vil vurdere å sette eget måltall på lærlinger i sektoren.

4.3 Eiendomsforvaltning for selvforvaltende institusjoner

Riksrevisjonen har gjennomført en undersøkelse om statens forvaltning av eiendomsmasse i universitets- og høyskolesektoren, jf. Riksrevisjonens Dokument 3:4 (2012-2013). Som en oppfølging forventer Kunnskapsdepartementet at institusjonene sørger for tilstrekkelig informasjon om bygningsmassens tilstand og utvikling, og at institusjonene har langtidsplaner for nødvendig verdibevarende vedlikehold.

Kunnskapsdepartementet ønsker mer informasjon om hvordan ordninger med internhusleie er brukt og hvilken effekt disse har hatt. Departementet vil derfor sette ut et evalueringssoppdrag på anbud. Oppdraget gjennomføres i løpet av 2014.

4.4 Oppfølging av revisjon og kartlegginger i sektoren

Dok. 1 (2012-2013) fra Riksrevisjonen for regnskapsåret 2012 tar opp en del generelle forbedringsområder for uh-sektoren.

Gode og effektive administrative tjenester ved universiteter og høyskoler støtter opp under kvaliteten i utdanning, forskning og formidling. Den administrative forvaltningen i sektoren holder gjennomgående en god standard, men det registreres fortsatt avvik spesielt på anskaffelsesområdet og når det gjelder bidrags- og oppdragsaktivitet.

Departementet ber om at institusjonene følger opp på disse områdene, slik at avvik forebygges.

Når det gjelder bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet, er gjeldende reglement revidert. Departementet ber institusjonen være spesielt oppmerksom når det gjelder riktig klassifisering av prosjektene og sørge for at prosjektene belastes alle direkte og indirekte kostnader. Belastning av indirekte kostnader skal beregnes gjennom TDI-modellen¹ med mindre prosjektets omfang eller kompleksitet er av en slik art at en enklere beregningsmodell kan legges til grunn. Kunnskapsdepartementet vil vurdere å gjøre TDI-modellen obligatorisk fra 2015.

Institusjonene må sørge for å etablere tilstrekkelige rutiner og kontroll for å forebygge eventuelle misligheter når det gjelder bierverv og roller i offentlige og private virksomheter.

4.5 Samfunnssikkerhet og beredskap

Institusjonen skal utføre virksomhetstilpassede risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) minimum annet hvert år, ha oppdaterte krise- og beredskapsplaner og gjennomføre årlige kriseøvelser. Institusjonen skal påse at informasjonssikkerhetsarbeidet er i samsvar med den nasjonale strategien for informasjonssikkerhet samt tilhørende handlingsplan, jf. brev av 21. juni 2013 fra Kunnskapsdepartementet. Institusjonen skal fortsette arbeidet med oppfølgingen av 22. juli-kommisjonens anbefaling om å styrke holdninger og kultur knyttet til risikoerkjennelse, gjennomføringsevne, samhandling, IKT-utnyttelse og resultatorientert lederskap.

Kunnskapsdepartementets styringsdokument for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren

(<http://www.regjeringen.no/upload/KD/Vedlegg/StyringsdokumentHele.pdf>)

skal ligge til grunn for institusjonens arbeid på dette feltet. Departementet vil for øvrig gjøre oppmerksom på *Veiledning i beredskapsplanlegging*, som er utarbeidet av Utdanningsdirektoratet og Politidirektoratet, og som finnes her:

<http://www.udir.no/Laringsmiljo/Beredskap-og-krisehandtering/Alvorlige-hendelser-i-barnehager-og-utdanningsinstitusjoner-veiledning-i-beredskapsplanlegging/>

4.6 Regjeringens forenklingsarbeid – fellesføringer for alle statlige virksomheter

Statlige virksomheter skal i forbindelse med årsrapporten for 2014 rapportere til eget departement om arbeidet med fjerning av "tidstyver". Det vil si effektivisering av egen drift, regelforenkling og andre gjennomførte forenklingstiltak i egen virksomhet og

¹ TDI-modellen, TDI= tid, direkte kostnader og indirekte kostnader, er en totalkostnadsmodell som beregner institusjonens reelle utgifter i prosjektene. Modellen er utarbeidet gjennom et samarbeid mellom sektoren og NFR

overfor innbyggere, næringsliv og offentlige virksomheter. I tillegg bes virksomhetene innen 1. september om å foreslå forenkling av regelverk.

Bakgrunn og nærmere om begrepet tidstyver

Forenkling er ett av regjeringens satsingsområder. En viktig strategi i den forbindelse er å arbeide med å identifisere, redusere og fjerne tidstyver. Å redusere og fjerne tidstyver dreier seg dels om å gjøre møtet og samhandlingen med offentlig sektor enklere for innbyggere og næringsliv, og dels om å effektivisere offentlig sektor slik at ansatte i offentlig sektor kan få mer tid til kjerneoppgavene og øke kvaliteten i oppgaveløsningen.

Å redusere og fjerne tidstyver skal for eksempel bidra til at lærere kan få mer tid til undervisning og leger mer tid til pasientbehandling. Tidstyver kan være forårsaket av forhold som virksomheten og virksomhetsledelsen *selv* kan gjøre noe med, slik som tungvinte arbeidsrutiner. Tidstyver kan også skyldes forhold virksomheten *ikke har kontroll med*, slik som lov, regelverk, innrapporteringskrav og prosedyrer fastsatt av andre myndigheter. I fellesføringen bes virksomhetene om å arbeide både med interne tidstyver som virksomheten selv har kontroll med, og eksterne tidstyver som virksomheten selv ikke har kontroll med.

Bistand

Virksomhetene kan henvende seg til Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) for å få bistand til hvordan kartleggings- og identifiseringsarbeidet kan gjennomføres, hvordan virksomhetene kan arbeide med å redusere tidstyver i egen virksomhet, og for å lære.

5. RAPPORTERING OG RESULTATOPPFØLGING

5.1 Rapportering om resultater for 2014 og planer for 2015

Finansdepartementet har fastsatt nye standarder for årsrapport og årsregnskap i statlige virksomheter. Dette er gjort gjennom endringer i bestemmelser om økonomistyring i staten 18. september 2013. Den viktigste endringen er at statlige virksomheter skal avlegge en *årsrapport* innenfor en felles overordnet struktur og at leders beretning og årsregnskapet skal signeres. *Årsrapporten* vil erstatte *rapport og planer* fra og med rapporteringen for 2014.

På grunn av omleggingen vil departementet ha dialog med Universitets- og høyskolerådet (UHR) om rapporteringskravene før disse fastsettes. Departementet tar sikte på å sende ut kravene til rapporteringen i *Årsrapport (2014-2015)* i løpet av februar 2014. Departementet vil også vurdere forenkling av regnskapsrapporteringen med virkning fra 1. tertial 2014.

Frist for levering av *Årsrapport (2014-2015)* er **15. mars 2015**. En oversikt over hovedtrekkene i styringsdialogen mellom departementet og institusjonene finnes på departementets hjemmesider sammen med tildelingsbrevene. Se nettside på slutten av brevet.

Frist for datarapportering til DBH er **15. februar 2015**. I DBH fremgår også krav til datarapporteringen og frister for dette.

<http://dbh.nsd.uib.no/dokumentasjon/rapporteringskrav/index.action>

5.2 Endringer i rapporteringskrav for 2013

Departementet finner det nødvendig å innføre rapporteringskrav som gjelder måloppnåelse for byggeprosjekter som har samfunns- og effektmål, allerede i 2013. Rapporteringskravet gjelder avsluttede byggeprosjekter, samt byggeprosjekter som fortsatt er i byggefase. For sistnevnte ber departementet om at institusjonene gjør rede for hvordan de legger til rette for at målene skal kunne nås etter at bygget står ferdig.

Departementet har hatt en gjennomgang av rapporteringskravene til DBH i dialog med sektoren for å vurdere mulighetene for forenkling. Gjennomgangen har ført til at enkelte rapporteringskrav bortfaller. Endringene finnes på DBHs nettsider, jf. lenken over.

5.3 Budsjettforslag for 2016

Institusjonene skal utarbeide budsjettforslag, dvs. satsingsforslag utenfor rammen. Departementet bruker institusjonenes budsjettforslag i arbeidet med statsbudsjettet.

Frist for innsendelse av budsjettforslag for 2016 er **1. november 2014**. Departementet ber om at forslagene sendes i elektronisk form til departementet (postmottak@kd.dep.no). Mal for omtale og tabeller finnes på departementets hjemmesider. Se dokumentet *Budsjettforslag for 2016*, jf. nettadresse på slutten av brevet.

5.4 Styringsdialogen i 2014

Etatsstyringsmøtene skal være en strategisk dialog mellom departementet og institusjonens styre om institusjonens utvikling. Sentrale punkter vil være profil og ambisjoner, strategiske prioriteringer og utfordringer, sett i lys av nasjonale mål og prioriteringer, samt institusjonens resultater og rammebetingelser. En del av denne dialogen vil være videre utvikling av målstrukturen og bruk av denne som styringsverktøy.

Fra 2013 har departementet tatt sikte på å avholde etatsstyringsmøter med universiteter og høyskoler annethvert år. Departementet innkaller derfor institusjonene som ikke hadde etatsstyringsmøte i 2013 til etatsstyringsmøte i 2014. I tillegg vil departementet ha etatsstyringsmøte med de nye institusjonene.

På bakgrunn av Rapport og planer (2013-2014), tilstandsrapporten for universitets- og høyskolesektoren 2014 og resultatrapporteringen til DBH vil departementet gjøre en vurdering av alle institusjonene. Alle institusjonene, dvs. også de institusjonene som ikke

har etatsstyringsmøte i 2014, vil derfor få en tilbakemelding fra departementet i løpet av 1. halvår 2014.

Universitetet i Bergen vil bli innkalt til etatsstyringsmøte i 2015.

Med hilsen

Toril Johansson (e.f.)
ekspedisjonssjef

Lars Vasbotten
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Nettadresse til dokumenter vist til i tildelingsbrevet:
www.regjeringen.no/tildelingsbrev_uh_2014

Kopi:
Riksrevisjonen
Fylkesmannen i Hordaland
Studentsamskipnaden i Bergen
Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste